

Der folgende Text soll in angemessenes Deutsch übersetzt und durch die Bearbeitung der unter II. gestellten Aufgaben sprachlich erläutert werden.

I. Übersetzung

1 Ventum est ad partem operis destinati longe grauissimam:
2 cuius equidem onus si tantum opinione prima concipere
3 potuissem, quanto me premi ferens sentio, maturius con-
4 sultuissem vires meas. Sed initio pudor omittendi quae pro-
5 miseram tenuit, mox, quamquam per singulas prope partis
6 labor cresceret, ne perderem quae iam effecta erant, per
7 omnes difficultates animo me sustentavi. Quare nunc quo-
8 que, licet maior quam umquam moles premit, tamen pro-
9 spicienti finem mihi constitutum est vel deficere potius quam
10 desperare. Fefellit autem quod initium a parvis ceperamus:
11 mox velut aura sollicitante proeucti longius, dum tamen
12 nota illa et plerisque artium scriptoribus tractata praecipi-
13 mus, nec adhuc a litore procul uidebamus et multos circa
14 velut isdem se uentis credere ausos habebamus: iam cum
15 eloquendi rationem nouissime repertam paucissimisque
16 temptatam ingressi sumus, rarus, qui tam procul a portu
17 recessisset, reperiebatur; postquam uero nobis ille, quem
18 instituebamus, orator a dicendi magistris dimissus, aut suo
19 iam impetu fertur aut maiora sibi auxilia ex ipsis sapientiae
20 penetralibus petit, quam in altum simus ablati, sentire coe-
21 pimus. Nunc 'caelum undique et undique pontus'. Vnum
22 modo in illa immensa uastitate cernere uidemur M. Tullium,
23 qui tamen ipse, quamuis tanta atque ita instructa naue hoc
24 mare ingressus, contrahit uela inhihetque remos et de ipso
25 demum genere dicendi, quo sit usus perfectus orator, satis
26 habet dicere. At nostra temeritas etiam mores ei conabitur
27 dare et adsignabit officia. Ita nec antecedentem consequi
28 possumus et longius eundem est, ut res feret. Probabilis
29 tamen cupiditas honestorum et velut tutioris audentiae est
30 temptare, quibus paratior uenia est.
31 Sit ergo nobis orator, quem constituimus, is qui a M.
32 Catone finitur uir bonus dicendi peritus, uerum, id quod et
33 ille posuit prius et ipsa natura potius ac maius est, utique uir
34 bonus: id non eo tantum quod, si uis illa dicendi malitiam
35 instruxerit, nihil sit publicis priuatisque rebus perniciosius

36 eloquentia, nosque ipsi, qui pro uirili parte conferre aliquid
37 ad facultatem dicendi conati sumus, pessime mereamur de
38 rebus humanis, si latroni comparamus haec arma, non militi.

II. Sprachliche Erläuterungen

1. Legen Sie das Bedeutungsfeld von **ars** (Z.12) dar!
2. Spezifizieren Sie den Kasus, der in **nobis** (Z.17) vorliegt!
3. Worauf bezieht sich **quibus** (Z.30)?